

Obs'Herbe

Graze the future

Kansen met grazend vleesvee

Kallo

21 juni 2023

Herk-de-Stad

27 juni 2023

Pieter Van Rumst

« Weiden is de kunst om
koe en gras
op het juiste moment te laten ontmoeten.»

André Voisin

Welk *weide* systeem?

- Standweiden
 - Kurzrasenweide
- Omweiden
 - Dynamisch omweiden met vaste percelen (paddock)
 - Klokweiden
 - Stripgrazen (met draad of spin)
 - Mob Grazing, AMP, HDG...
 - HPG Holistic Planned Grazing
 - Regenerative grazing
 - Mixed grazing (bijvoorbeeld met schapen, paarden, kippenmobiel...)

Standweiden

Continuous Grazing

Unlimited access to a single pasture

✓ Minimal overhead cost

✓ Less management

✗ Lower stocking rate and pasture productivity

✗ More forage loss from trampling

✗ Lower forage yield and quality

✗ Uneven manure distribution

✗ Uneven pasture use

✗ Weed growth

Tekening: Minnesota University

KurzRasen

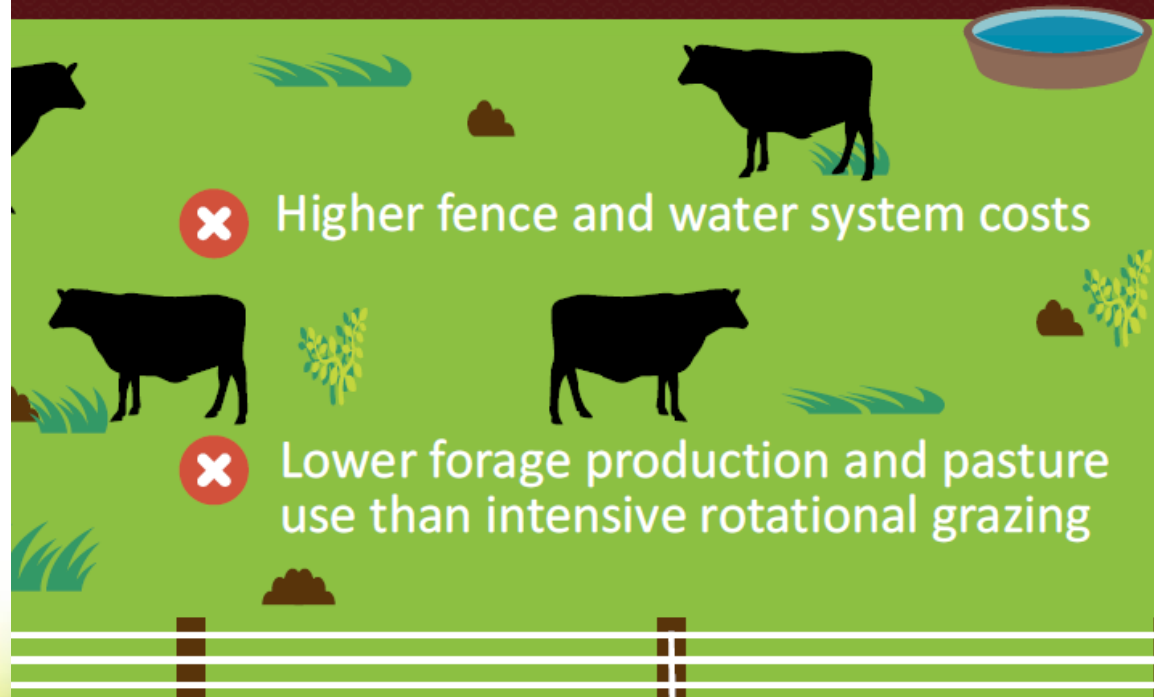
- 3-5 cm standweiden, jaar lang
- Hoge kwaliteit gras, plattere groei

Eenvoudig omweiden (“als het op is voor de koe”)

Simple Rotational Grazing

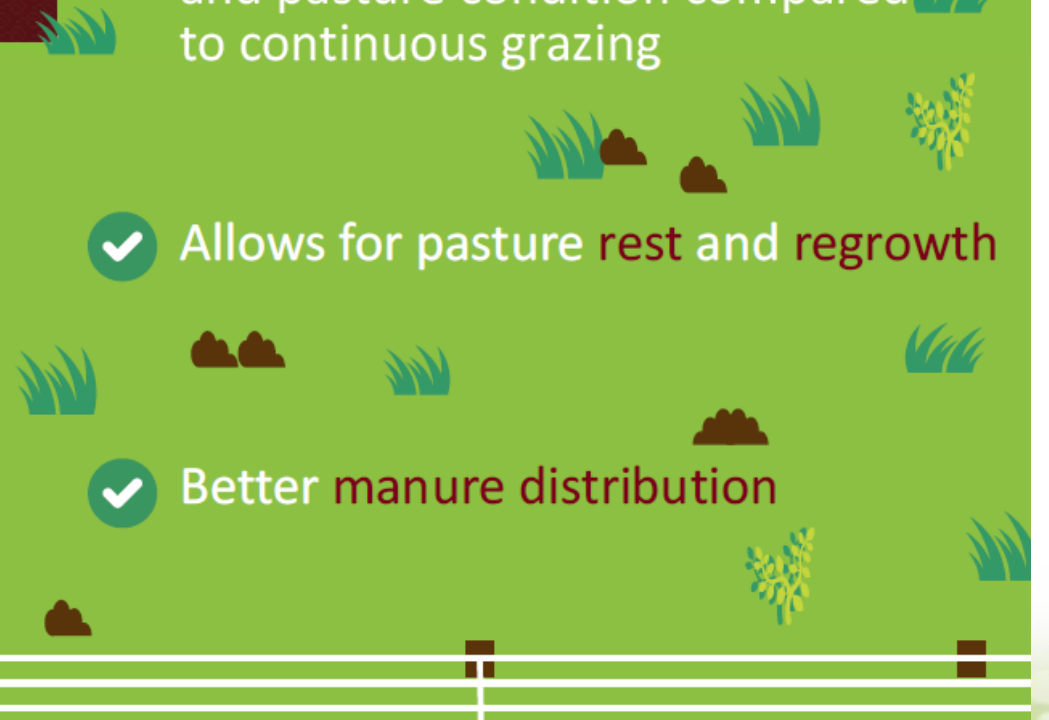
Moving cattle between a few pastures

✓ 20% increase in forage production and pasture condition compared to continuous grazing

✓ Allows for pasture rest and regrowth

✓ Better manure distribution

Dagelijks omweiden

Intensive Rotational Grazing

Moving cattle between many pastures

✓ 30 – 50% increase in forage production and use per acre compared to continuous grazing

✓ Better weed and brush control

✓ Reduces the need for harvested forages

✓ Stocking rates may be increased

✓ More even manure distribution

✗ Requires more management

✗ Requires close monitoring of forage supply

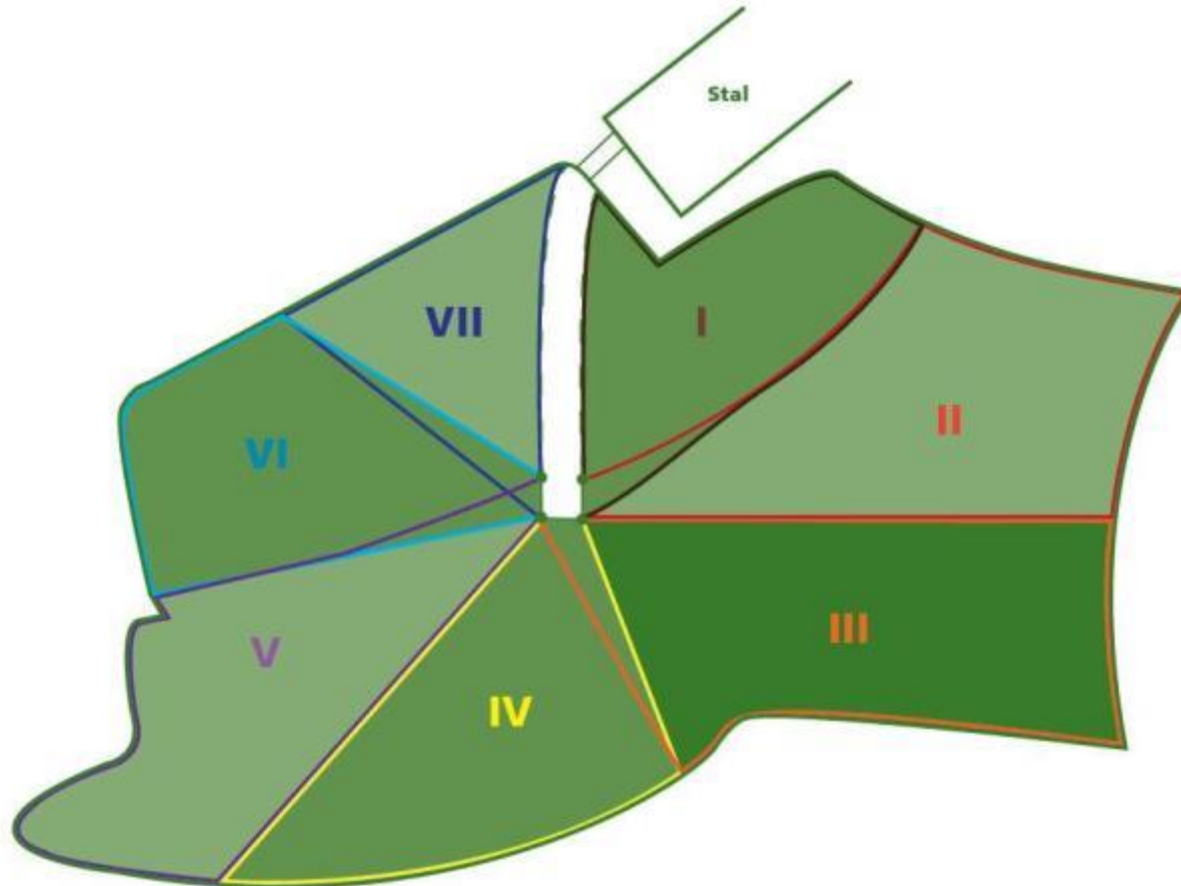
✗ Higher initial cost for fence and water system

Waarom “Dagelijks omweïden?”

- 🐄 hoogste grasgroei
- 🐄 minder beweïdingsverliezen
- 🐄 dagelijks vers gras
- 🐄 steeds hetzelfde aanbod (ca 3000 kg DS / ha)
- 🐄 maaien in functie van weïden (groeitrappen)
- 🐄 vaste percelen of stripgrazen? stripgrazen meer werk voor de boer
- 🐄 Doelstellingen
 - 🐄 250 weïdedagen
 - 🐄 > 3000 kg DS vers gras per koe/kalf
 - 🐄 > 10 ton DS opgenomen gras per ha

KLOKWEIDEN beweidingsstelsel

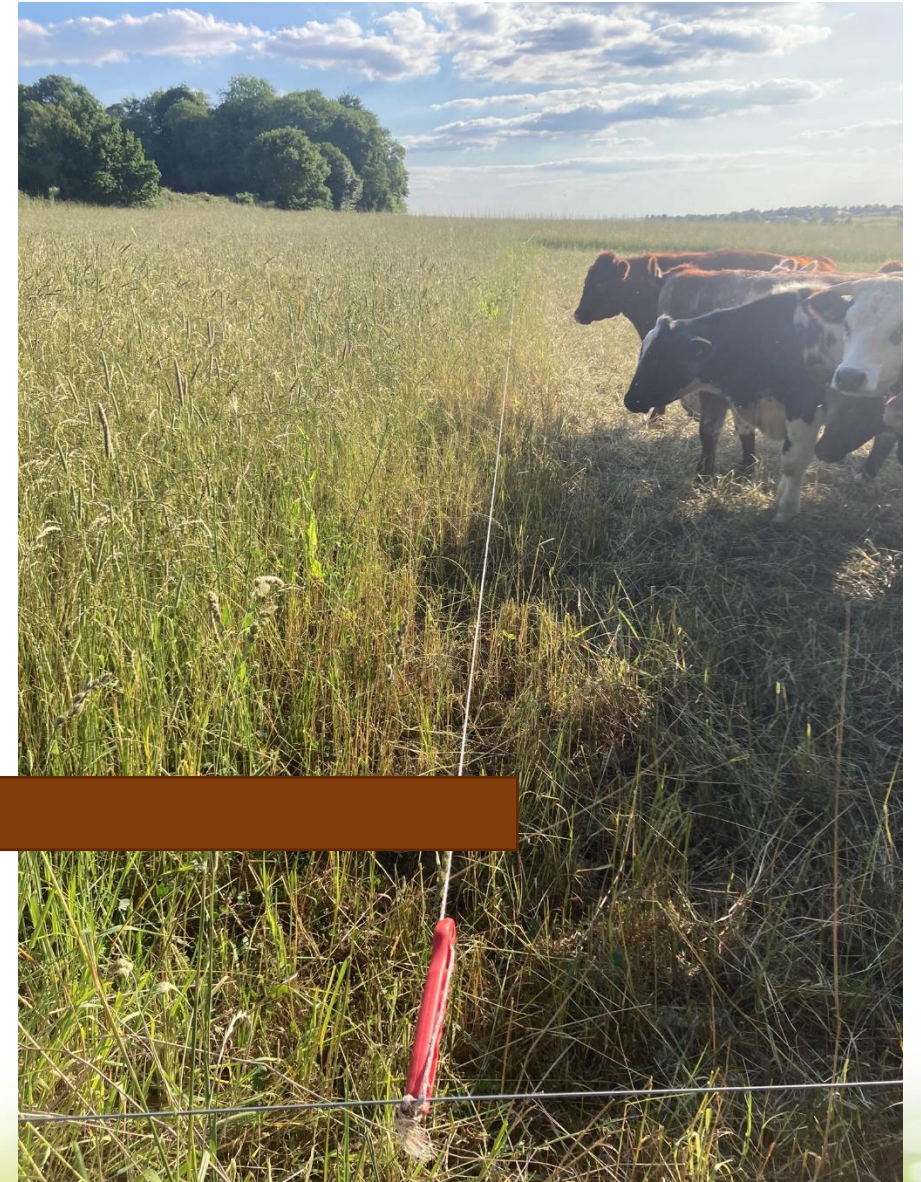

- Ritme en regelmaat
- Steeds vers gras
- Minder vertrapping
- Laag verlies
- Hoge opbrengst
- 1 drinkbak volstaat

Regeneratief beweiden (vorm van dagelijks omweiden)

- Voorjaarskalven
- Lange rustperiode 30-60d, (Strip)grazen in lang gras
- Kortstondige hoge veedichtheid 100t LG / ha: amper selectiegedrag.
- Deel voor de koe, deel vertrappelen voor het bodemleven, deel voor hergroei (fotosynthese)
- Koolstof opslag
- Biodiverse mengsels met vlinderbloemigen en kruiden
- Zomer: stock op voet
- Winter: Groenbemester of tussenteelten grazen, evt. bale grazing
- Lage kosten !!

Elke dag draad verzetten

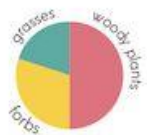

Regeneratief beweiden

1. animal selection:

different animals have different preferences as to what they eat and how they eat it. multi-species grazing uses these differences to encourage uniform consumption in diverse fields.

2. time:

plan your grazing around plant life cycles. leave sufficient time between grazing events that grass can regrow and parasites will die out, without letting weeds go to seed.

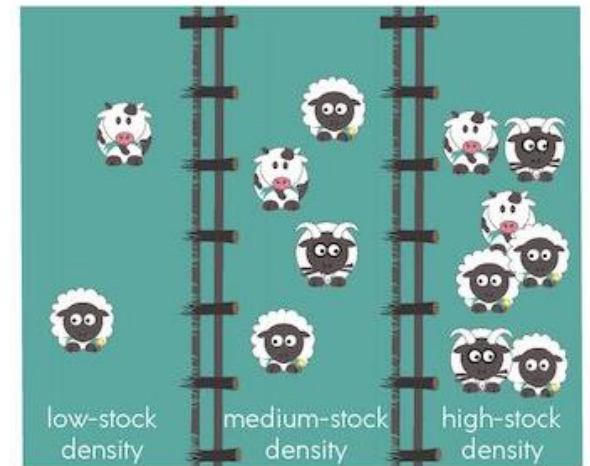
early season

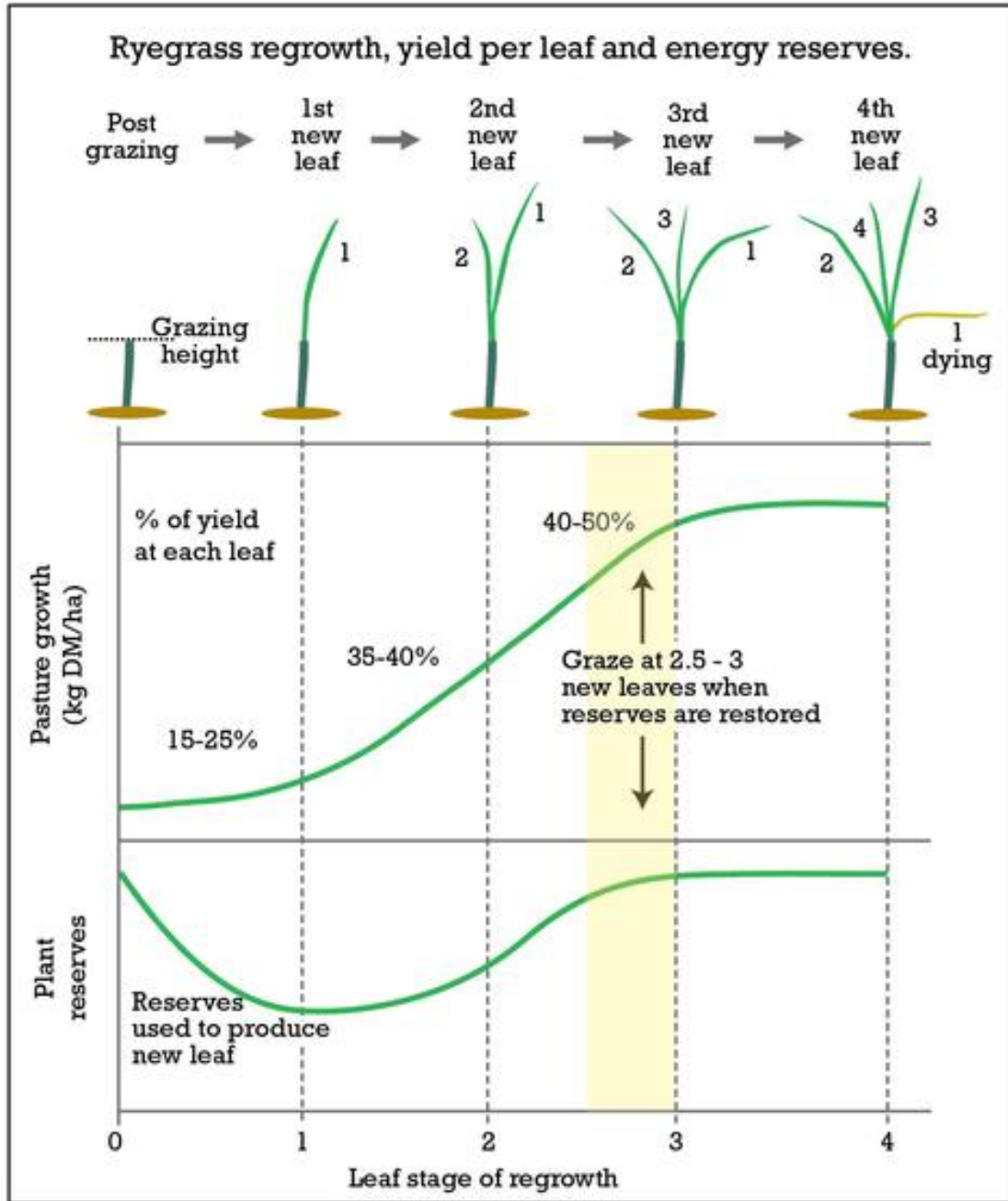
mid-season

late season

3. intensity:

too short/too few and they just come back for more of their favorites. too long/too many and they may graze it down too far. rule of thumb: don't let them graze down more than 60% of plants.

Gras geeft het ritme aan

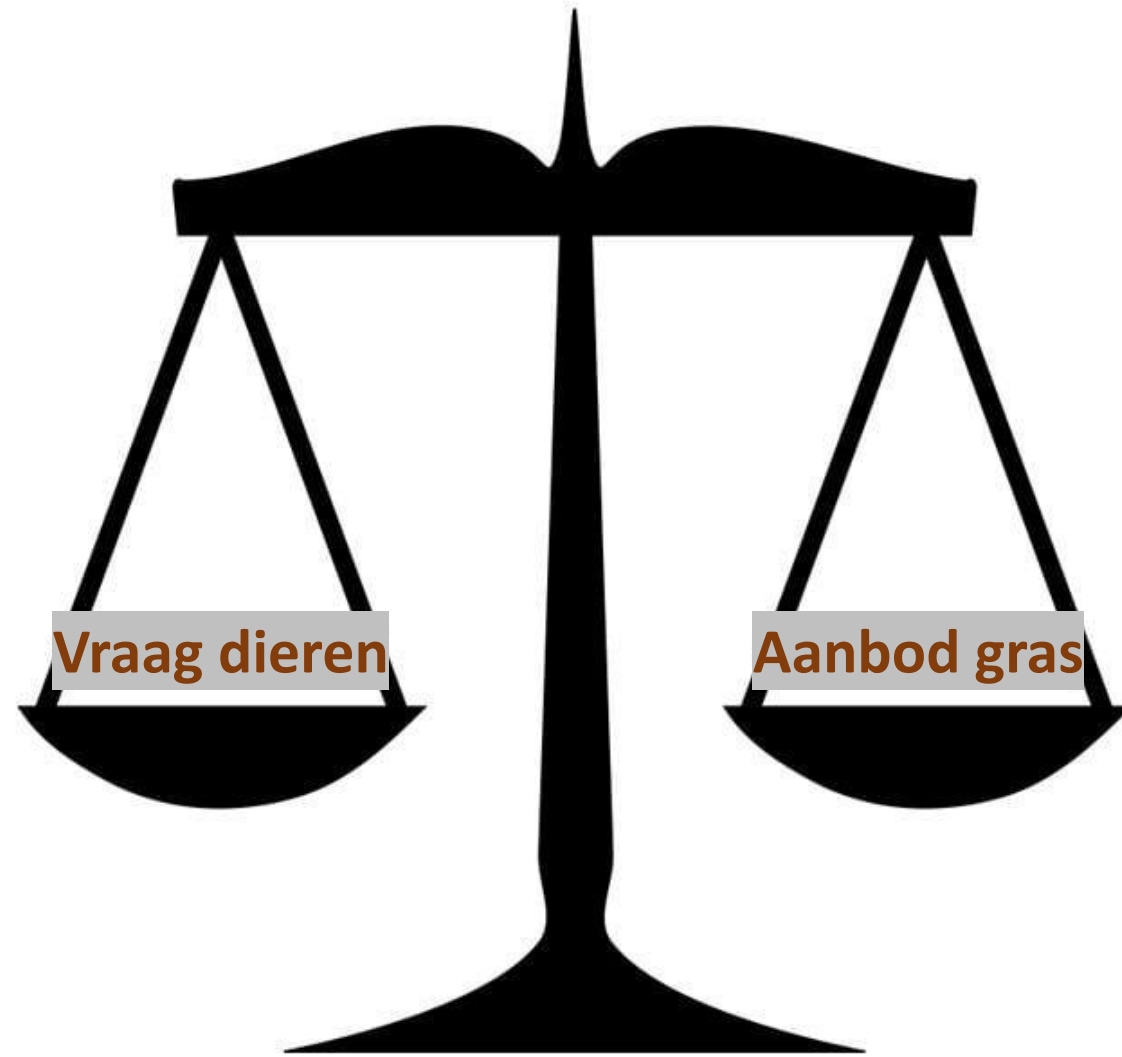
Roteren in functie van grasgroei.

Grasgroei bepaalt het ritme van de rotatie.

Rust is essentieel.

Werken op kwaliteit weide

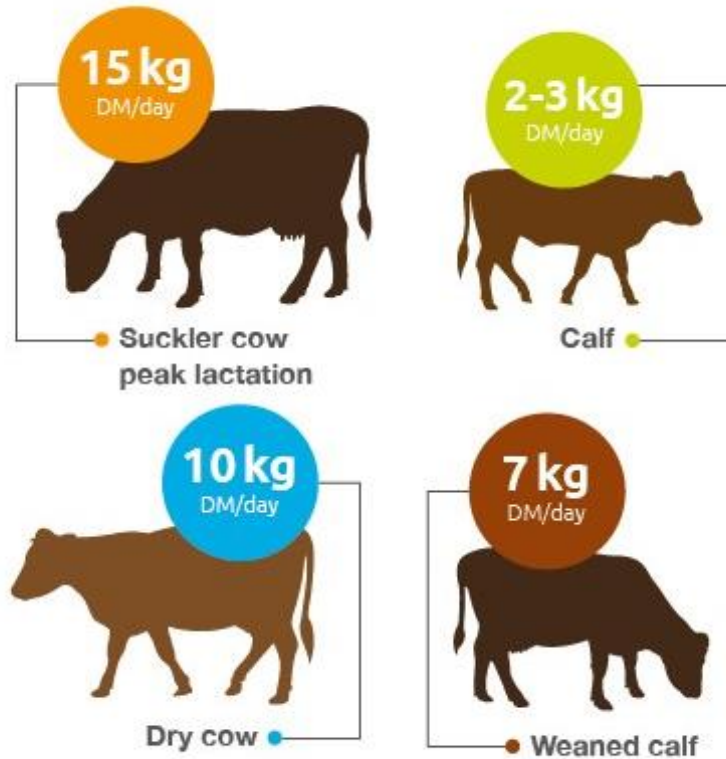
- Hogere grasgroei
- Hogere smakelijkheid
- Hogere opname

Vraag dieren

Aanbod gras

Rantsoen

• Koe + kalf = 15 kg DS gras

X 50 koppels = 750 kg DS

• Inscharen bij 3200 kg DS / Ha (19 cm)

• Uitscharen bij 1700 kg DS / Ha (7 cm)

→ 0,5 Ha per dag

Koppelgrootte & beweidbare oppervlakte

$$\text{🐄} \frac{\text{aantal koeien}}{\text{aantal ha weidegang}} = SR \text{ (stocking rate, veedichtheid)}$$

🐄 De basis is steeds dagelijks omweiden

+ bijvoederen

🐄 SR 2-3, dag/nacht weiden met gesloten kuilen ca. 6 maanden

+ 0 kg DS

🐄 SR 4-5, gemiddeld helft bijvoederen,

+ 5 kg DS

🐄 SR > 5, weidegang gedurende kleine dag ; meer dan de helft bijvoederen

+ 8 kg DS

🐄 SR 10, beetje op de weide, blind roteren

+ 12 kg DS

Dagelijks omweiden: “it’s the economy, stupid...”

	Gangbaar	Dag. omweiden	
Omzet (incl €180 zoogkoe pre	2262	2262	
Variabele kosten	-1599	-1170	
<i>krachtvoer</i>	-658	-450	Minder KV voor weidende dieren; geen melkpoeder voor kalf
<i>ruwvoer</i>	-331	-200	Meer weiden; minder maaien, minder mesten
<i>bijproducten</i>	-270	-270	
<i>energie, dierenarts, KI</i>	-341	-250	Hogere immuniteit
Bruto saldo	663	1092	<u>65% hoger bruto saldo</u> <u>+€ 450 – 500 per ZK / jr</u>
Vaste Kosten	-953	-900	
Inkomen zonder arbeid	-290	192	
Netto bedrijfsresultaat	-971	-489	zonder subsidies

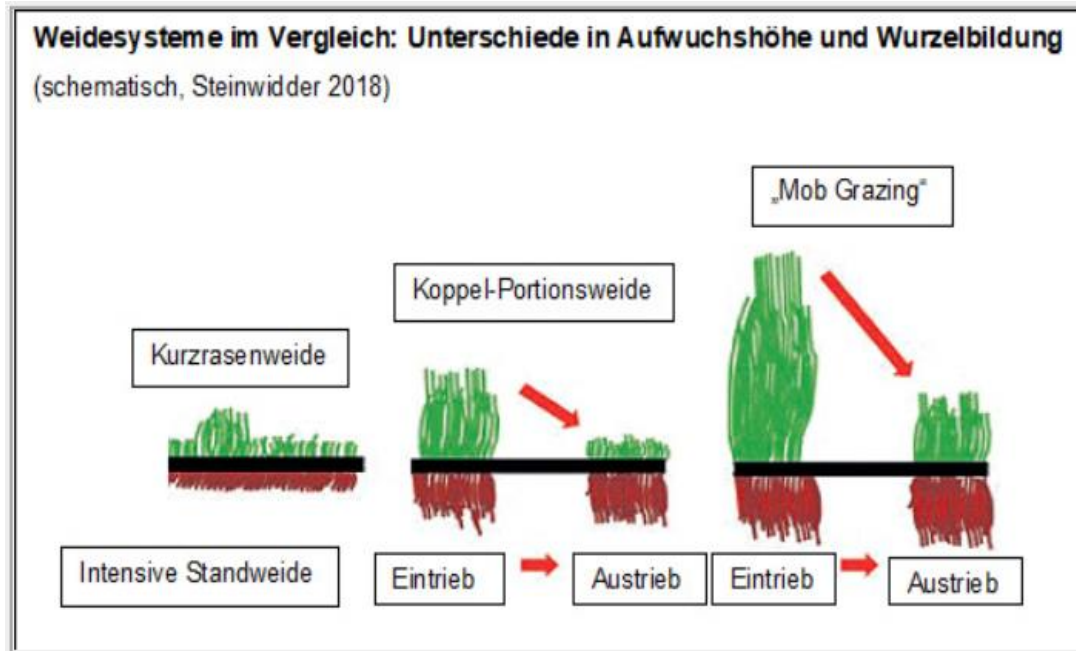
Gemiddeld € per zoogkoe, gesloten bedrijf, bron Dep LV, gemiddeld 2020 / rechtse kolom gewogen inschatting, dagelijks omweiden met koeien, kalveren en vaarzen, min. 200 dagen. Stieren 2de levensjaar op stal.

RENDABILITEITS- EN KOSTPRIJSANALYSE VLEESVEE 2023

(studie departement Landbouw en Visserij): regressieanalyse, p31

- Tabel 15 geeft een overzicht weer van de significante coëfficiënten in het bedrijfsmodel. De **vleesveespecialisatie** van een bedrijf is **geen significant verklarende parameter** voor het BS per zoogkoe. Het omschakelen van een gemengd bedrijf naar een gespecialiseerd vleesveebedrijf levert dus geen significante verhoging van het BS per zoogkoe op. Daarnaast is er **ook geen significant** verband tussen het **aantal zoogkoeien** binnen een bedrijf en het BS per zoogkoe. In tegenstelling tot het krachtvoederverbruik is de **prijs van het krachtvoeder geen significante parameter** in het model.
- Tabel 16 toont de impact van de significante variabelen op het BS per zoogkoe en op het BS van een bedrijf met 50 zoogkoeien. In tegenstelling tot het populatiemodel beschrijft het bedrijfsmodel de impact op het BS op korte termijn en op bedrijfsniveau. **Een realistische verlaging van het krachtvoederverbruik** levert voor een bedrijf de **grootste impact** op het BS, met een stijging van 135 euro per zoogkoe en 6747 euro voor een bedrijf met 50 zoogkoeien. Net als in het populatiemodel moet in het bedrijfsmodel het krachtvoederverbruik meer gekaderd worden. Het verlagen van het krachtvoederverbruik zal het BS per zoogkoe van een bedrijf niet automatisch verhogen, aangezien de rechtstreekse relatie tussen deze twee variabelen niet sterk is. Een bedrijf met een lager krachtvoederverbruik heeft waarschijnlijk een **beter ruwvoedermanagement**. Een optimaal ruwvoedermanagement zal impact hebben op het krachtvoederverbruik en kan zo het BS binnen een bedrijf verhogen.

Dagelijks omweiden: ecologische voordelen

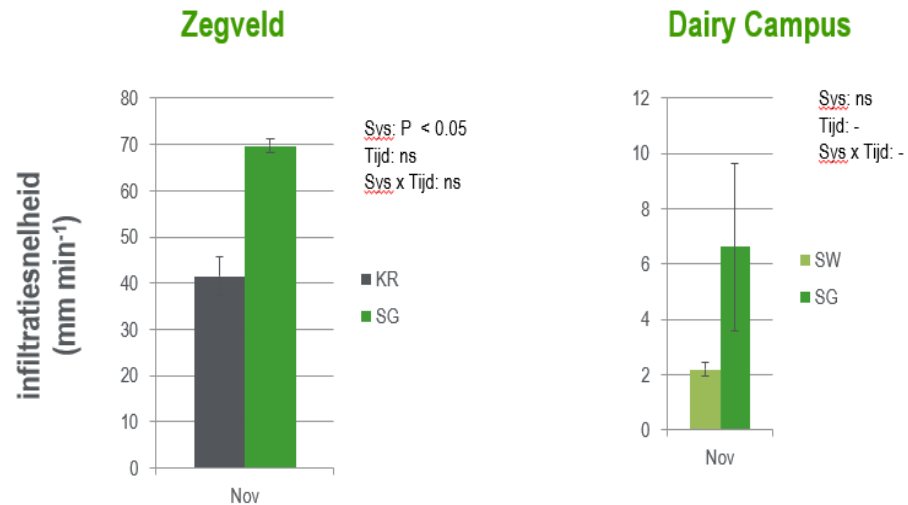

1) Worteldiepte

- voedingsbron bodemleven
- Betere bodemstructuur
- Betere droogtetolerantie

Dagelijks omweiden: ecologische voordelen

Amazing Grazing: Water infiltratiesnelheid (Hoekstra et al., LBI)

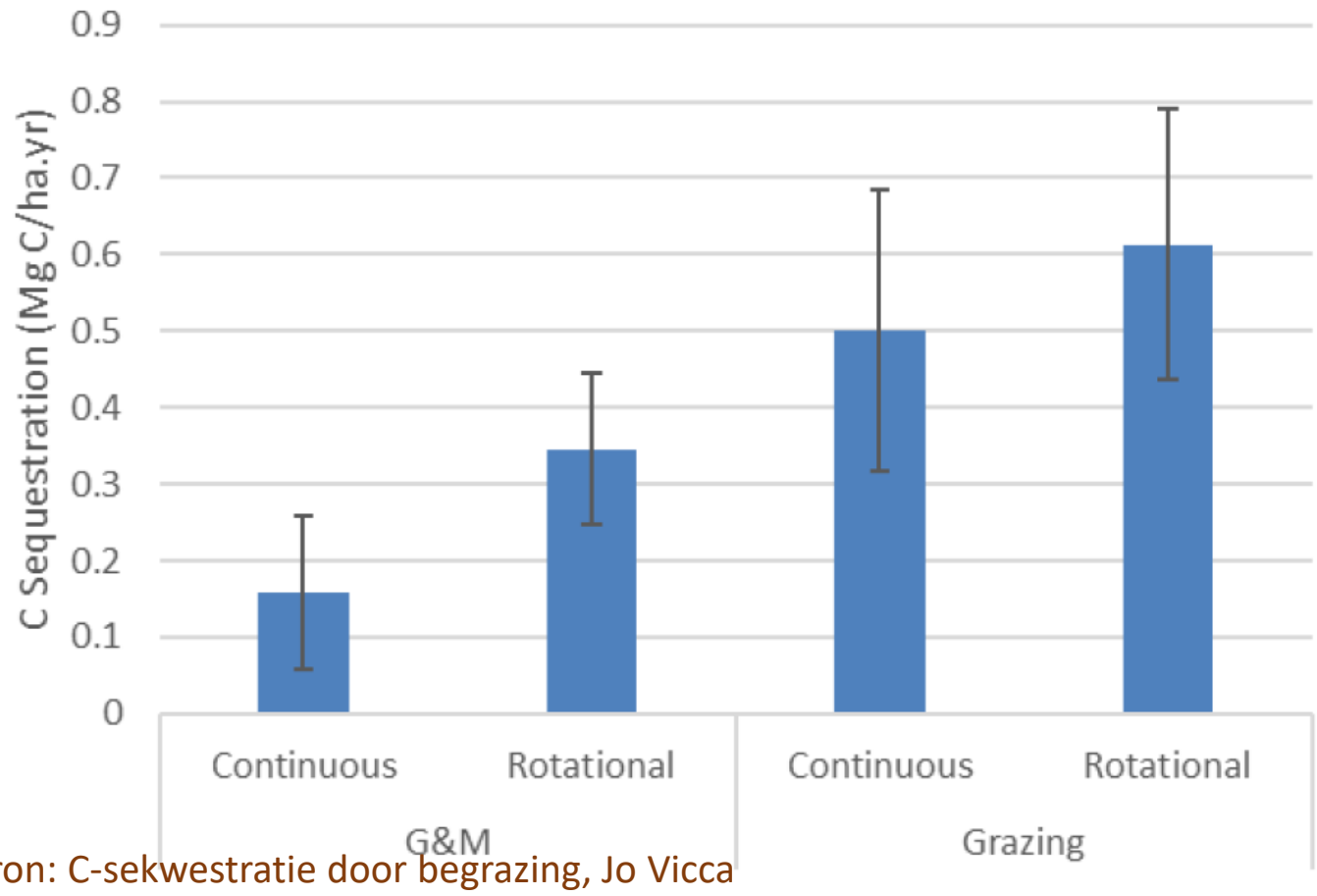
Op Zegveld infiltratiesnelheid hoger voor Stripgrazen, zelfde trend op Dairy campus: positief voor snelle waterafvoer na regenval

2) Waterinfiltratie

- Neerslag is één zaak
- Het opvangen en BIJHOUDEN is iets ANDERS !
- Bodemverdichting is een onderschat probleem
- Beduidend hogere waterinfiltratie bij stripgrazen

Dagelijks omweiden: ecologische voordelen

Bron: C-sekwestratie door begrazing, Jo Vicca

3) Koolstofopslag

- Significant hogere koolstofopslag bij 100% beweiden
- Significant hogere koolstofopslag bij roterend beweiden.

Vleesveehouderij: *License to kill*

Vleesproductie wordt ecologischer en ethischer

- Ecologisch beheer: minder N verlies, minder GWB
- Biodiversiteit: kruidenrijk grasland
- Klimaat: koolstofopbouw

What's next?

- Minder ATB, natuurlijk afkalven
- Kalf bij de koe
- Stiertjes uit de melkveehouderij
 - Dubbeldoel ?
 - Gebruikskruising melktype x vleestype
- Regeneratief vlees = grasgevoederd
- Bomen op de weide (Weidescherm)

Foto: Foodandmeat.be

denk al na over partnerschappen (afmester > stierkeuze)
tot en mét de afmest

Voorbeeld 1: Filip Ally (van de Pannemeers)

- 45 BWB koeien, kalveren en volle vaarzen samen op 15 ha weide
- +/- 0,5 ha per dag. Percelen 30 dagen **rust**
- Indien snelle hergroei, meer weiderest tolereren; rotatie aanhouden; wordt volgende ronde opgegeten
- Indien onvoldoende hergroei (droogte): pauze en bijvoederen

Voorbeeld 1: Filip Ally (van de Pannemeers)

- Systeem overwogen uit economische reden: meer te halen uit het weidegras. Is duidelijk gelukt. Dieren eten 7 maanden lang dag en nacht gras zonder bijvoeding (m.u.v. droogte). Zonder toe te geven op dierprestaties !
- Bijkomende voordelen: minder stress, minder klauwproblemen, lagere dierenartskosten
- Onverwacht: verbaasd over de ecologische veranderingen dankzij het dagelijks omweiden / regeneratief beweiden. Is boeiend.
- Testen met weiden op kruidenrijk grasland
- Genetica: lichtere koe doet het beter in dit systeem

Voorbeeld 2: Florent Rasse, Henegouwen

- Zeer hoge veedichtheid: 80 BWB zoogkoeien op 11 ha.
- 25 percelen of 'paddocks' van +/- 45a
- Elke dag 1 afsluiten / 1 nieuw. Duurt geen 5'
- Bijvoederen op stal
- Opvallend
 - Meer en betere colostrum
 - Hogere immuniteit
 - Beduidend hogere jeugdgroei
 - Daardoor 2 maand eerder slachtrijp
- Agroforestry
 - voederhaag wilg tussen paddocks, extra Se

Voorbeeld 3: Alexandre Lebrun, Henegouwen

- 100 kalvingen Limousin en Aberdeen Angus (2-3% keizersnede)
- Lage kosten systeem op 45 Ha
- Omweiden; verblijfsduur ifv grootte perceel, max 3 dagen, soms voordraad.
- BIO-label. Afzet gangbaar op 300kg (8M). Door mekaar ruim €1000.
- Veel aandacht voor goede flora (GK)
- Diverse flora met verschillende doorschietdatum → topping.
- Enkel in winter RV + 2kg eigen graan

Om mee naar huis te nemen...

Gras heeft **RUST** nodig

Met dagelijks omweiden

- Meer vers gras in de koe
- Verlaag je de voederkost (zonder toegeven op dierprestaties)
 - 1 kg DS weidegras kost 8 ct; ingekuild x 2: 16 ct; in wikkelbalen x 3: 24 ct
 - waarde van 1 ha beweid ipv wikkelbalen = € 300 per snede
- Verhoog je de gezondheid van de veestapel
- Beantwoord je aan een maatschappelijke vraag
- Beleef je meer plezier

Plan de stap, zét de stap. En stuur bij waar nodig.

Meer vers gras in de koe ?

Wat Obs'Herbe voor u kan doen...

WeidePlan

- WeideSysteem dat past bij boer en koeien
- WeideBalans: aanbod en vraag
- WeidePlanning van het weideseizoen en het rantsoen
- WeideArchitect ontwerpt de beweidbare oppervlakte
 - goed te managen systeem door gelijke perceelsgrootte
 - vlot koeverkeer
 - optimale waterverstrekking

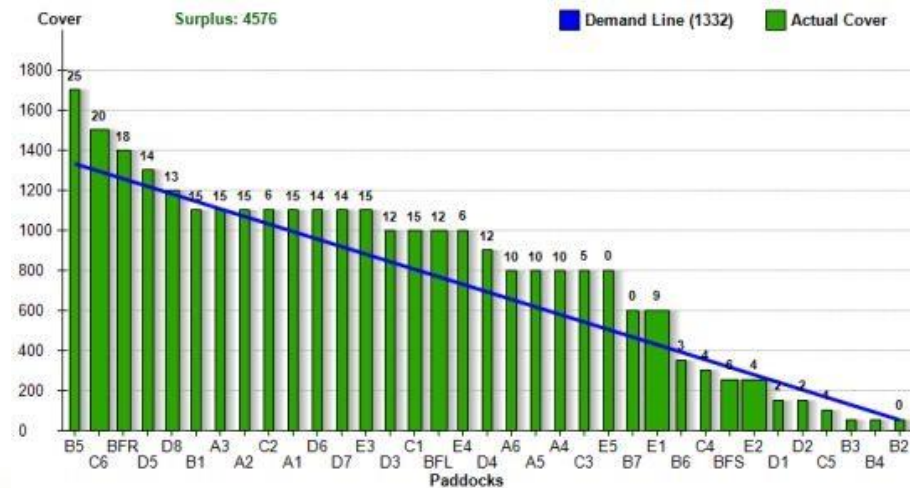
Opti Graze Start

Meten is *weten*

 Jenquip grashoogtemeter

 Inzicht in grasgroei

 opstellen FeedWedge

WeideWinkel

Grashoogte meten
Jenquip grashoogtemeters
Agrinet grasvoorraad app

Bodem observatie
Penetrometer
Bodemthermometer

Boombescherming
Protector Cactus
Sint-Pieterskruls

Weide afrastering
Stralnrte mobiele afrastering
permanente afrastering

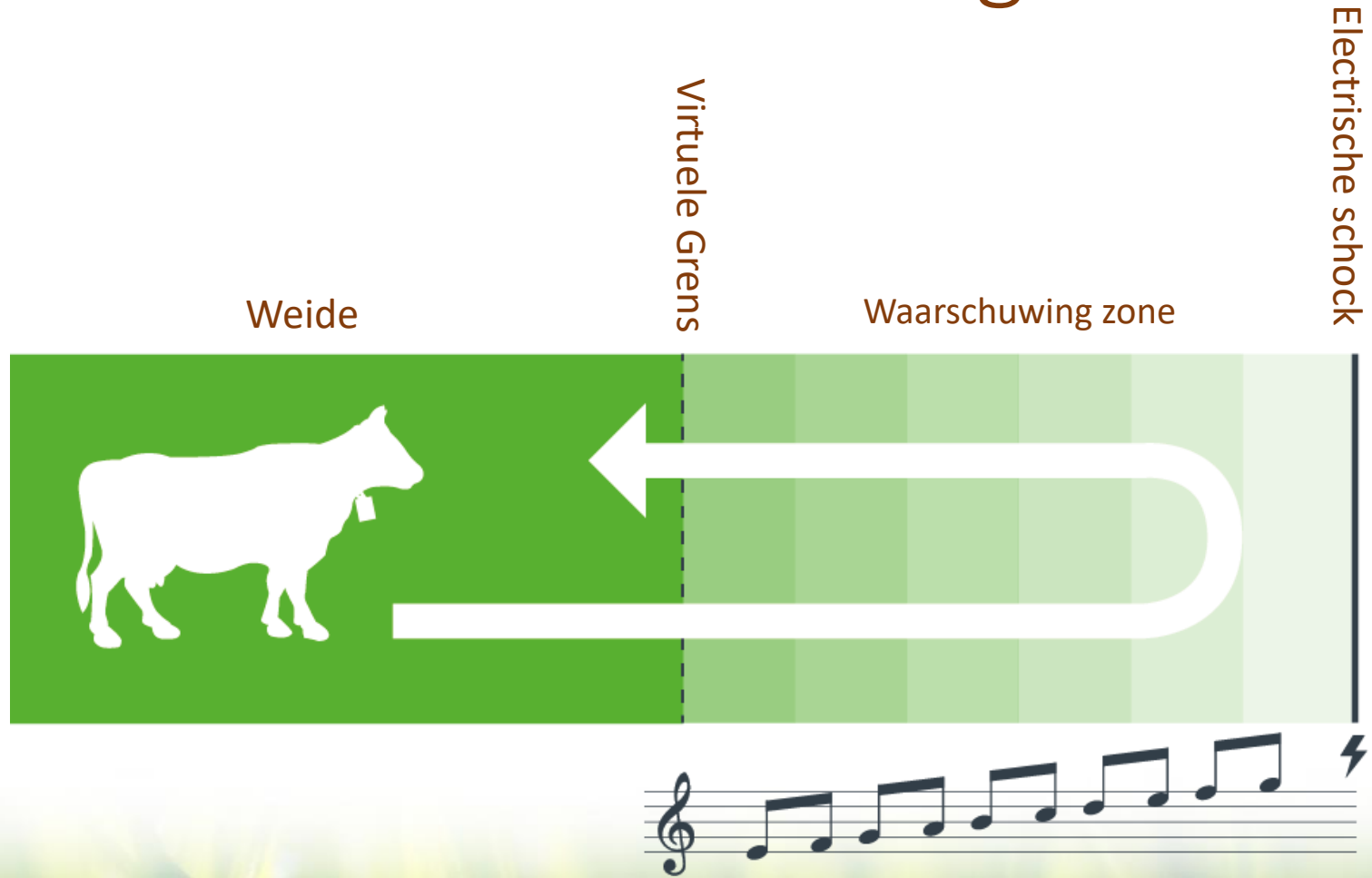

Drinkwater oplossingen
JFC Agri kunststof
Drinkbak in beton

Virtuele afrastering
Nofence

Hoe werkt virtuele afrastering?

Verder lezen

- <https://www.obsherbe.be/nofence-virtuele-afrastering/>
- <https://www.obsherbe.be/klanten/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=2XGMg0K7fc>
- Vele andere filmpjes op YouTube met zoekterm “Nofence”

Individuele boombescherming

- Protector Cactus Tree Guard
 - Kunstmatige sterke stekels
 - Effectieve bescherming tegen
 - Runderen groot en klein
 - Wildschade
 - Kostengunstig
 - Snelle plaatsing

Verder lezen

- <https://www.obsherbe.be/boombescherming/>
- <https://protectorcactusworld.com/>
- <https://treecrops.home.blog/protecting-the-trees/>

<http://www.obsHerbe.com/nl/weidewijs/>

- Slotevent
- 23 augustus 2023
- Sint-Gillis-Waas

Dankuwel voor uw aandacht!

Met bijzondere dank aan de vleesveehouders die dagelijks omweiden toepassen,
bewijzen dat het kán en loont

Filip Ally (BWB)

Florent Rasse (BWB)

Alexandre Lebrun (Limousin & Ab. Angus, BIO)

Pieter van Rumst

00 32 478 77 97 05

pieter@obsherbe.com

www.obsherbe.com